

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hyvinvointialueet: julkinen talous ja hyvinvointiyhteiskunnan murros

VALTIO EXPO 7.5.2024

VILLE-VEIKKO AHONEN, OSASTOPÄÄLLIKKÖ

Ilot ja murheenaiheet juuri nyt

- Hyvinvointialueiden toiminta on tällä hetkellä palveluiden osalta vakaata.
- Sote-palveluiden osalta tilanne on jo osittain parantunut koronavuosista.
- Pelastustoimessa tilanne vakaa ja palveluiden saatavuus valtakunnallisesti yhdenvertaista.
- Kaikilla alueilla on hyväksytyt muutosohjelmat (viimeisimpänä Lappi ja VaKe)
- **Suurimmat vaikeudet koskevat toiminnan ja talouden yhteensovitusta.**
- **Huolena luottamuksen ylläpito julkiseen palvelujärjestelmään (ml. henkilöstö).**
- **Toimintaympäristö poikkeuksellisen vaikea: esim. lastensuojelu, henkilöstöpula ja sota**
- **Kunta- ja aluevaaleihin vajaa vuosi: vaalit iso virstanpylväs itsehallinnossa.**

Hyvinvointialue etsii 30 miljoonan euron li- säsäästöjä: Aluehallitukselle esitys henki- löstön lomautuksista

Viestintä

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen on löydettävä 30 miljoonalla eurolla uusia talouden tehostamiskeinoja. Osana tätä aluehallitukselle esitetään henkilöstön lomautuksia koskevien yhteistoimintaneuvottelujen aloittamista. Esitys liittyy ensimmäisellä vuosineljänneksellä ennakoitua heikommin kehittyneeseen taloustilanteeseen ja mittaviin säästöpainaisiin.

Lähde: Varha, 2.5.2024

Voisiko asiat olla paremmin kuin luulemme?

Vuorisen mukaan uudistusten toteuttaminen ja jatkaminen merkitsee sitä, että Pohteella on mahdollisuus kattaa syntyvät alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä.

- Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että uudistus- ja tasapainotustoimia jatketaan suunnitelmallisesti myös tulevina vuosina, hän sanoo.

Lähde: Siikajokilaakso, 10.4.2024

Kotiin ei tulekaan kodinhoitaja vaan etähoitaja kuvapuhelun välityksellä – ikäihmiset, kuten Hanna, 87, yllättävän tyytyväisiä

Lähde: MTV, 11.10.2023

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialue otti käyttöön digiklinikan – jonotusaika putosi ensimmäisenä päivänä jopa tunteista muutama minuuttiin

Digiklinikalla odotusajat ovat huomattavasti lyhyempiä kuin takaisinoitopalvelussa.

Lähde: Yle, 2.5.

"Digitaalisten palvelujen käyttö säästää 68 euroa per potilaskäynti"

Nykyisten digitaalisten kanavien täysimittainen käyttö voisi vähentää hyvinvointialueen kustannuksia miljoonilla.

Lähde: Lääkärilehti, 11.4.2024

Hyvinvointialue salli hoitajille ja lääkäreille täyden etätyön: tätä siitä seurasi

Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa on saatu digipalveluista helpotusta työvoimapulaan. Esimerkiksi Etelä-Savon hyvinvointialueella lääkäreiden ja sairaanhoitajien työtä voi tehdä kokonaan etänä.

Lähde: Yle, 12.12.2023

Hyvinvointialueen palveluja suositellaan mielellään – asiakaskokemusta kehitetty ja mitattu jo ensimmäisenä toimintavuotena

Asiakkaat suosittelevat mielellään Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluja. Viime vuonna mitatuissa palveluissa asiakkaiden suosittelevuus eli NPS-luku oli 78, joka on erinomainen. Ensimmäisen vuoden aikana tehtiin paljon työtä asiakaskokemuksen parantamiseksi ja mittaamiseksi. Jatkossa mittaustapaa yhtenäistetään ja laajennetaan koskemaan kaikkia hyvinvointialueen palveluita.

Uutinen
7.2.2024 | Päivitetty 8.2.2024

Lähde: Pirha, 8.2.2024

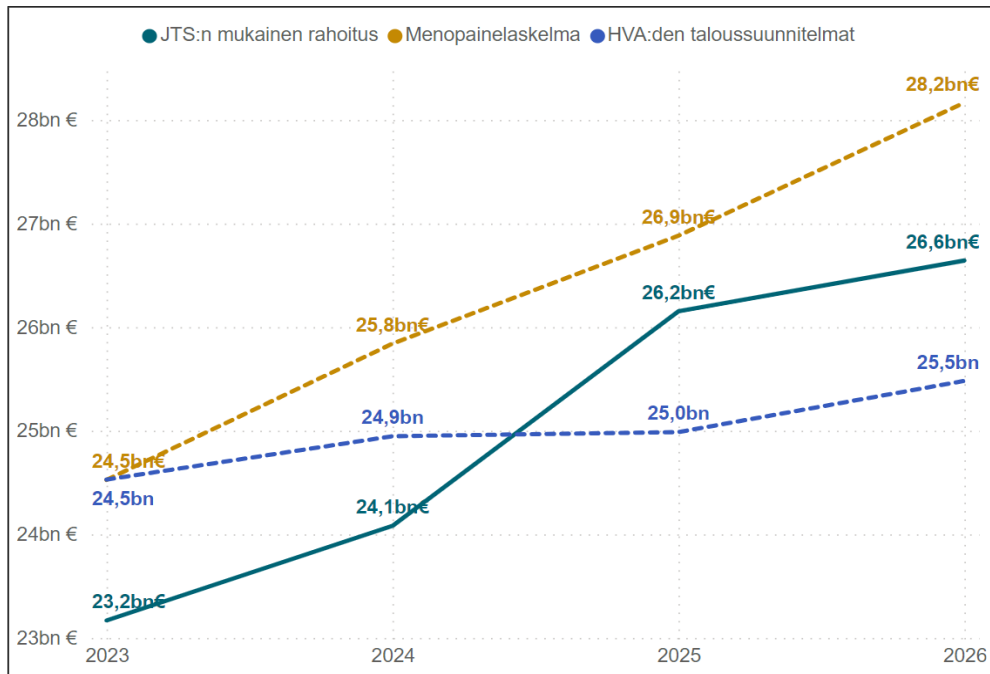
Satakunta | Hyvinvointialue

Liikkuva laboratorio kiersi esittäytymässä pohjoisessa Satakunnassa

Renkailla kulkeva laboratorio korvaa kiinteitä näytteenottoaikoja etenkin haja-asutusalueilla.

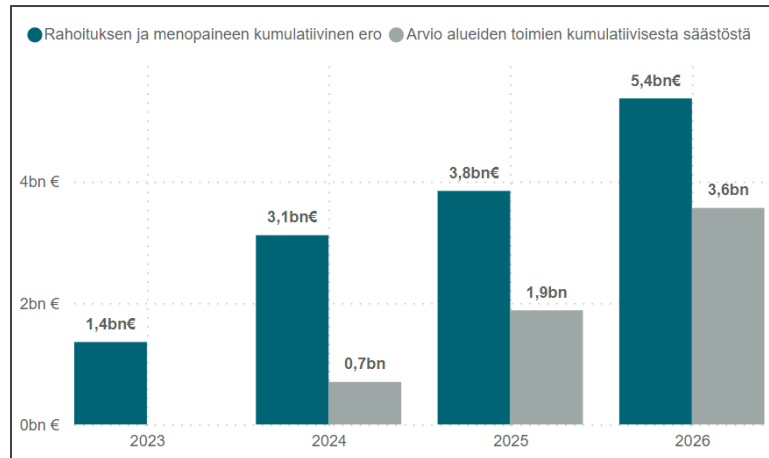
Lähde: Satakunnan kansa, 25.4.2024

Julkisen talouden kestävyys on riippuvainen hyvinvointialueiden onnistumisesta

Kuvio 1. Hyvinvointialueiden nettokustannukset kahdessa eri skenaariossa (katkoviivoin) verrattuna JTS:n mukaiseen rahoitukseen. Kuviossa on huomioita JTS:n mukaiset tehtävämuutokset.

Menopainelaskelma perustuu VM:n taloussuunnitelmien mukaiseen hintojen nousua kuvaavaan osaan, sekä THL:n SOME-mallin mukaiseen palvelutarpeen kasvua kuvaavaan osaan.

Kuvio 2. Arvio alueiden omien sopeuttamisohjelmissa tavoiteltujen toimien kumulatiivisesta säästöstä (tilanne 6.3.2024) verrattuna rahoituksen ja menopaineen kumulatiiviseen eroon

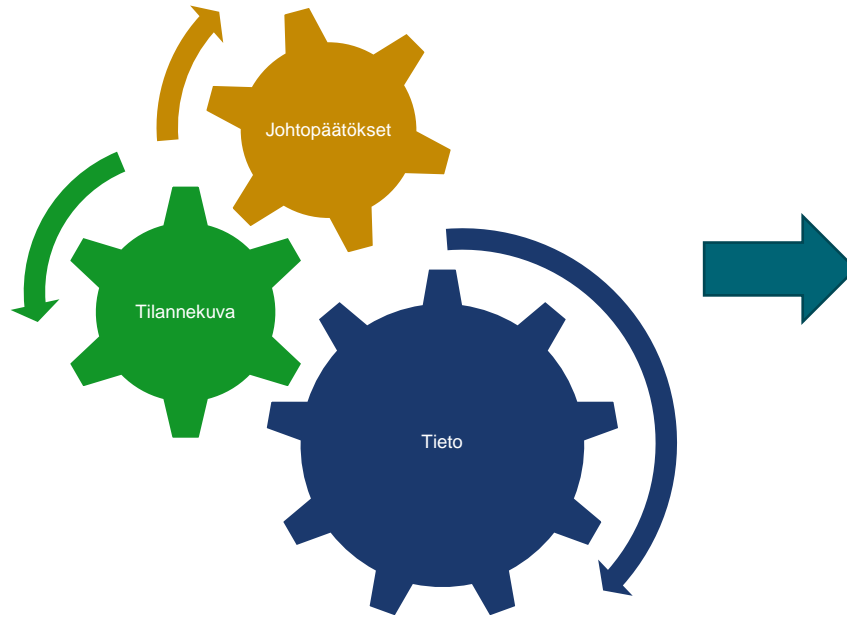
Oikea-aikainen tieto on avain kuntien ja hyvinvointialueiden talouden johtamiseen

12.04.2024

Tieto on keskeisessä roolissa kuntien ja hyvinvointialueiden johtamisessa, minkä toki voi yleistää koskemaan lähes kaikkia organisaatioita. Julkishallinnon toiminnan erityispiirteenä on kuitenkin toiminnan vahva yhteys omaa organisaatiota laajempaan kokonaisuuteen.

Lähde: Valtiokonttori.fi, apulaisjohtaja Olli Ahonen

Tieto ei kuitenkaan yksinomaan riitä

Päätöksenteko- ja
toimeenpanokyky
Seuranta ja arviointi

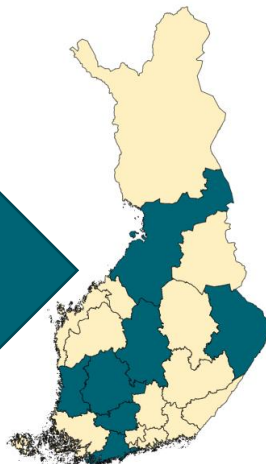
Sosiaali- ja terveydenhuollon yksikkökustannuksilla vertailukelpoista tietoa hyvinvointialueiden toiminnasta ja taloudesta

Hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveystalouden yksikkökustannukset on asteittain julkaistava alkaen vuodesta 2025. Yksikkökustannusten avoimuudella edistetään sitä, että kustannusvaikuttavuudeltaan parhaat toimintamallit tulevat käyttöön kaikilla alueilla.

Tavoitteena:

- Hyvinvointialueiden välinen vertailu kansallisella TAHTO-laskennalla:
 - Ensimmäisten AURA-palveluluokkien yksikkökustannusten julkaisu vuoden 2025 alussa
 - Menetelmäkuvauksen julkaisu kansallisesta laskennasta vuoden 2025 alussa
- Tuotantotapojen välinen vertailu (julkinen vs. yksityinen)
 - Edellyttää järjestämisen kustannusten tunnistamista. Selvitystyö on käynnistynyt hankkeen yhteydessä.
 - Kehitetään aineistoa ja menetelmiä 01/2025-02/2026 välisenä aikana

Yhteistyö
hyvinvointi-
alueiden kanssa

Toimenpiteet (alustava suunnitelma):

- Kansallisen rekisteriaineistosta toteutetun yksikkökustannuslaskennan vertailu alueiden laskentaan
 - Aineistojen laadun tarkistus ja arviointi
- Hyvinvointialueiden oman yksikkökustannuslaskennan kehittäminen
 - Alueiden keskinäisen vuoropuhelun ja yhteiskehittämisen fasilitointi
 - Käynnistetään vuoden 2024 aikana
- Hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskennan ohjeistus (mahdollistaa toimipisteiden välisen vertailun)
 - Toteutetaan vuoden 2025 aikana

Yhteistyötahot:

Hyvinvointialueet

SM

HALI ry

Suomen Yrittäjät ry

Hyvinvointialueiden taloustiedot Tutkihallintoa.fi-palvelussa

Raportointiasiantuntija Jukka Kujala, Valtiokonttori

Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalvelu

Tiedot saatavilla viimeistään raportointia seuraavana päivänä

Hyvinvointialueiden talous

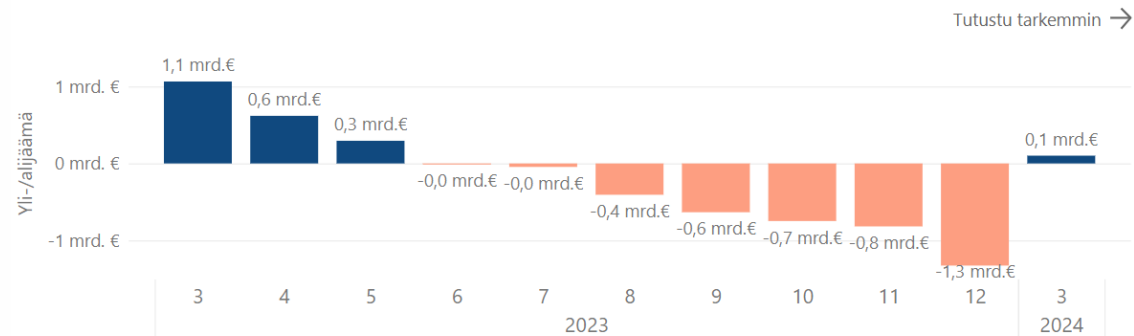
Suomen 21 hyvinvointialuetta ja Helsinki järjestävät sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut kaikille suomalaisille. Hyvinvointialueiden taloudella on välitön vaikutus siihen, millaisia palveluita hyvinvointialueet voivat alueensa asukkaille tarjota. Tältä sivulta alasuviineen voit tutustua hyvinvointialueiden talouteen useiden erilaisten talousraporttien avulla.

Mitä taloustietoja hyvinvointialueet raportoivat?

Hyvinvointialueiden tilikauden ylijäämä (alijäämä) yhteensä

Tilikauden ylijäämä tai alijäämä saadaan, kun toimintatuloista ja valtion rahoituksesta vähennetään toimintamenot ja pääoman kulumista kuvaavat poistot. Suuret alijäämät vaativat muutoksia toiminnassa, sillä pitkäaikaiset alijäämät eivät ole sallittuja

Kuviossa luku esitetään kuukausittain hyvinvointialueet yhteenlaskettuina. Kuvion tiedot ovat hyvinvointialueiden neljännesvuosi- ja kuukausiraportoinneista.

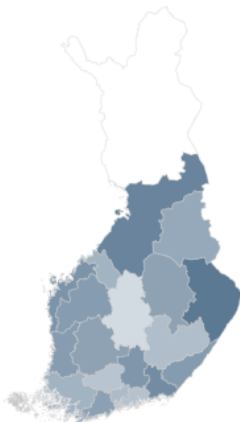
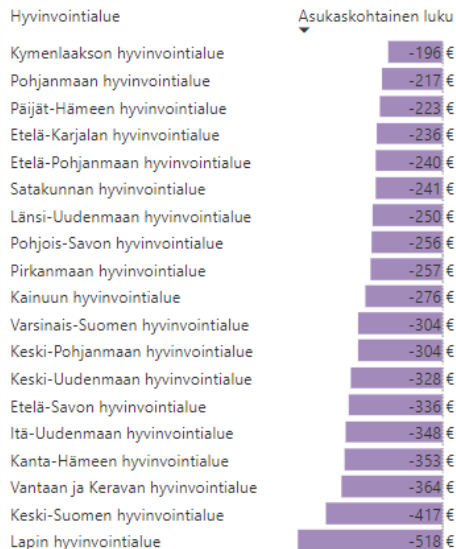
Alla voit tarkastella hyvinvointialueiden neljännesvuosiraportoinnin mukaisia tuloslaskelman tilien saldoja asukasluukuun suhteutettuna. Sivulle on suodatettu olennaisimmat tuloslaskelman tunnusluvut. Voit valita raportilta sekä kauden, että tunnusluvun, jota haluat tarkastella. Kartalla kunkin hyvinvointialueen väri on sitä tummempi, mitä suurempi arvo kyseisellä tunnusluvulla on. Harmaana näkyviltä hyvinvointialueilta tunnusluku puuttuu.

Raportointikausi

2023C12

Poista valinnat

Tunnusluku asukasta kohden (8800 Tilikauden ylijäämä (alijäämä))

Keskiarvo
-270 €

Mediaani
-256 €

Max
43 €
Helsinki

Min
-518 €
Lapin hva

Tunnusluvut

 Hae

- Toimintatuotot
- 3000-3199 Myyntituotot
- 3200-3299 Maksutuotot
- 3300-3399 Tuet ja avustukset
- 3400-3559 Muut toimintatuotot
- 3600-3699 Valmisteverastojen muutos +...
- 3700-3799 Valmistus omaan käyttöön
- Toimintakulut
- 4000-4299 Henkilöstökulut
- 4300-4499 Palvelujen ostot
- 4500-4699 Aineet, tarvikkeet ja tavarat
- 4700-4799 Avustukset
- 4800-4995 Muut toimintakulut
- Toimintakate
- 5600-5699 Valtion rahoitus
- 6000-6999 Rahoitustuotot ja -kulut + (-)
- Vuosikate
- 7000-7299 Poistot ja arvonalentumiset
- 8000-8199 Satunnaiset erät + (-)
- Tilikauden tulos
- 8500-8599 Poistoeron lisäys (vähennys)
- 8800 Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Alla voit tarkastella valitsemiesi hyvinvointialuekonsernien taseen tilejä valitsemaltasi raportointikaudelta. Voit myös valita mitä tilejä haluat tarkastella. Arvoja voi tarkastella absoluuttisina lukuina tai asukaslukuun suhteutettuna.

Raportointikausi

2023

Hyvinvointialue

Kaikki

Näytettävä tieto

- Asukaskohtainen luku
 Ilmoitettu luku

Poista valinnat

Tunnusluvut asukasta kohden

Tunnusluvut	Manner-Suomi hva yhteensä	Etelä-Karjalan hyvinvointialue	Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	Etelä-Savon hyvinvointialue	Helsinki
Vastaavaa	2 086 €	1 353 €	2 190 €	2 662 €	1 590 €
Pysyvät vastaavat	1 423 €	868 €	1 651 €	1 914 €	900 €
Aineettomat hyödykkeet	39 €	49 €	38 €	9 €	30 €
Aineelliset hyödykkeet	1 321 €	790 €	1 586 €	1 880 €	830 €
Sijoitukset	63 €	29 €	27 €	24 €	50 €
Toimeksiantojen varat	13 €	0 €	7 €	0 €	30 €
Vaihtuvat vastaavat	650 €	485 €	532 €	748 €	690 €
Vaihto-omaisuus	27 €	34 €	53 €	30 €	20 €
Saamiset	418 €	264 €	410 €	520 €	530 €
Rahoitusarvopaperit	34 €	127 €	0 €	0 €	0 €
Rahat ja pankkisaamiset	171 €	59 €	69 €	198 €	700 €
Vastattavaa	2 086 €	1 353 €	2 190 €	2 662 €	1 590 €
Oma pääoma	0 €	-43 €	-78 €	146 €	200 €
Peruspääoma	208 €	184 €	166 €	362 €	190 €
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Omat rahastot	5 €	2 €	0 €	11 €	0 €
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	24 €	10 €	-3 €	117 €	0 €
Tilikauden ylijäämä (alijäämä), oma pääoma	-237 €	-240 €	-242 €	-344 €	400 €
Vähemmistöosuudet, vastattavaa	7 €	0 €	45 €	0 €	0 €

Tunnuslukuvalinta

- Hae
- Valitse kaikki
1. Vastaavaa
2. Pysyvät vastaavat
3. Aineettomat hyödykkeet
4. Aineettomat oikeudet
5. Muut pitkävaikutteiset menot
6. Ennakkomaksut aineettomista...
7. Aineelliset hyödykkeet
8. Maa- ja vesialueet
9. Rakennukset
10. Kiinteät rakenteet ja laitteet
11. Koneet ja kalusto
12. Muut aineelliset hyödykkeet
13. Ennakkomaksut ja keskenerä...
14. Sijoitukset
15. Osakkuusyhteisöosuudet
16. Muut osakkeet ja osuudet
17. Joukkovelkakirjalainasaamiset
18. Muut lainasaamiset
19. Muut saamiset (sijoitukset)
20. Toimeksiantojen varat
21. Valtion toimeksiannot, toime...